

Ministeren

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

8. april 2015

Til udvalgets orientering fremsendes hermed mit talepapir fra det åbne samråd i Uddannelses- og Forskningsudvalget tirsdag den 7. april 2015 vedrørende indvandrerkvinders position i det danske samfund og uddannelseslandskab.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Slotsholmsgade 10
Post Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
Mail ufm@ufm.dk
Web www.ufm.dk

Med venlig hilsen

CVR-nr. 1680 5408

Sofie Carsten Nielsen

Ref.-nr. 15/002998-09

DET TALTE ORD GÆLDER

Spørgsmål S:

I et åbent samråd bedes uddannelses- og forskningsministeren og ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold gøre rede for, hvilke uddannelses- og ligestillingspolitiske initiativer, regeringen har truffet for at få indvandrerkvinder til at tage uddannelse og dermed blive en større del af det danske uddannelseslandskab og samfund?

Spørgsmål T:

I et åbent samråd bedes uddannelses- og forskningsministeren og ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold gøre rede for, hvor stor en andel af indvandrerkvinder, der ikke er en del af det danske uddannelseslandskab, og hvordan regeringen forholder sig til denne problemstilling?

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Spørgsmål U:

I et åbent samråd bedes uddannelses- og forskningsministeren og ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold gøre rede for, hvilke initiativer – lig YDUN og taskforces for flere kvinder i forskningen, der skal fremme ressourcesterke kvinders position i det danske samfund – regeringen har taget for at fremme indvandrerkvinders position i samfundet og i forhold til bare at blive en del af samfundet?

Svar:

Tak for de tre spørgsmål, som jeg vil starte med at besvare i forhold til uddannelse. Vi har fordelt taletiden ligeligt imellem os. Så svarer ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold lidt bredere ift. beskæftigelse, samfundsdeltagelse og ligestilling, som er de områder, han har med at gøre.

Jeg mener ikke, at man kan afgrænse spørgsmålet om nydanske kvinders uddannelse og deltagelse i det danske samfund alene til de videregående uddannelser. Det lyder heller ikke, som om det er det, der ønskes.

Det er hele uddannelsessystemet og den samlede indsats fra børnehave til ph.d., der er i spil.

Selvom spørgsmålene er stillet til mig, er det derfor også relevant her at inddrage undervisningsministerens område i besvarelsen.

Så jeg vil gerne forholde mig til regeringens initiativer ikke kun på de videregående uddannelser, men på hele uddannelsesområdet.

[Betydning af uddannelse]

Grundlæggende mener jeg og regeringen, at det er vigtigt, at alle - og dermed også nydanske kvinder - tager en uddannelse. Det giver bedre muligheder for at få et arbejde og tage aktivt del i samfundet.

Regeringen arbejder derfor også aktivt for, at alle unge – uanset baggrund – har reelt lige muligheder for at tage en uddannelse, der passer til deres ønsker og behov.

Det er med til at skabe aktive samfundsborgere.
Det styrker demokratiet.
Og så skal vi have et fælleskab, hvor alle yder det, de kan. Her er uddannelse en vigtig faktor.

[Hvad viser tallene?]

Data om uddannelsesniveau for indvandrere er desværre ikke så fyldestgørende. De er noget usikre og mangelfulde.

Med indvandrere menes der personer, der er født i et andet land og indvandret til Danmark.
Og mange indvandreres uddannelse er typisk taget i deres oprindelsesland.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

De data, vi har, omfatter selvrapporterede eller uoplyste medbragte uddannelser. Det er klart, at når der er fuldstændige oplysninger, så indgår de, men det er ikke muligt at skabe sig det fuldstændige billede.

Et alternativ er derfor at tage udgangspunkt i de såkaldte profilmodeltal.

Profilmodellen er den model, der gennem flere år har været anvendt – det ved spørgeren også – til at vise, hvordan en 9. klasses årgang vil uddanne sig i løbet af 25 år.

Tallene giver et billede af det forventede uddannelsesniveau for indvandrere og efterkommere, der tager 9. klasses eksamen i Danmark.

Og her ser vi, at nydanske piger klarer sig rigtigt godt, når vi taler uddannelse.

Profilmodeltallene for 2013 viser, at 92 pct. af de nydanske piger forventes at fuldføre en ungdomsuddannelse.

Tallene viser også, at 67,7 pct. af de nydanske piger forventes at fuldføre en videregående uddannelse.

Til sammenligning er tallet for etnisk danske piger 69,6 pct.

Så de nydanske piger er på niveau med de danske piger. Det er tværtimod de danske og nydanske drenge, der sakker lidt bagefter.
Men det er jo glædeligt i forhold til de spørgsmål, der bliver stillet her.

[Undervisning]

Selv om de nydanske piger er tæt på at opfylde 95 pct. målsætningen for ungdomsuddannelse – det er 3 pct. fra – så ved vi også, at der er nogen, som har det svært i uddannelsessystemet.

Derfor er det vigtigt, at der er et løbende og forebyggende fokus på, at nydanske elever kommer godt igennem uddannelsessystemet og får en varig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Den nye folkeskolereform, som trådte i kraft 1. august 2014, skal være med til at styrke børn og unges trivsel og læring.

Og den skal være med til at mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.

Børns baggrund må ikke afgøre deres fremtid.

Ungdomsuddannelserne har også fokus på tosprogede elever og deres trivsel.

Og med den nye erhvervsskolereform er der sat et ekstra fokus på trivsel og på at skabe attraktive ungdomsuddannelsesmiljøer for de unge.

I forlængelse af erhvervsuddannelsesreformen skal Ungdommens Uddannelsesvejledning nu målrette deres indsats mod de ikke-uddannelsesparate elever.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Og inden for AMU-systemet, også på Undervisningsministeriets område – dvs. erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse målrettet ufaglærte og faglærte – har der også i en årrække været fokus på tosprogede kursister som særskilt målgruppe.

De tilbudte kurser omfatter både fagligt orienterede tilbud og tilbud om dansk som andetsprog på forskellige niveauer.

Der er også kurser, der kan forbedre deltageres muligheder for at gennemføre en uddannelse og opnå tilknytning til arbejdsmarkedet.

[Videregående uddannelse]

Vender vi blikket mod det videregående uddannelsesområde arbejder regeringen som bekendt med at styrke den sociale mobilitet.

Det er i min optik vigtigt at understøtte, at dygtige og motiverede unge fra ikke-uddannelsesvante hjem i endnu højere grad får mulighed for at opnå en videregående uddannelse.

Det gælder selvfølgelig også i forhold til nydanske unge.

Jeg nedsatte som bekendt i 2014 et mønsterbryderkorps, bestående af eksperter, praktikere og unge mønsterbrydere.

Jeg var i den forbindelse også på en række besøg rundt i landet for at få inspiration til, hvordan vi kan fremme den sociale mobilitet i uddannelse.

Korpset præsenterede i december 2014 sine 10 anbefalinger, som giver anvisninger til, hvordan de videregående uddannelser kan tiltrække og fastholde flere af de unge, som ikke er vokset op med en stærk tradition for uddannelse.

Anbefalingerne vil indgå i både regeringens og uddannelsesinstitutionernes videre arbejde.

Regeringen har desuden med udviklingskontrakterne for 2015-2017 for første gang forpligtet alle danske videregående uddannelsesinstitutioner til at arbejde målrettet med at øge den sociale mobilitet.

Flere institutioner har som målsætning at arbejde for at tiltrække og fastholde flere unge fra ikke-uddannelsesvante hjem.

Det omfatter mange forskellige ting, f.eks. brobygningsforløb, nedbringelse af frafaldet for denne gruppe af studerende eller særlige indsatser målrettet unge fra områder med meget få ansøgere i dag.

Hertil kommer, at indholdet i nogle uddannelser har et særligt fokus på etnicitet, integration, to-sprogethed og kulturforståelse mv. og de studerendes viden herom.

Det gælder f.eks. pædagoguddannelsen og læreruddannelsen.

[Integrationsudspil - uddannelsesvurdering]

Særligt i forhold til de nytilkomne flygtninge og indvandrere – det går jeg ud fra, at integrationsministeren også vil komme ind på – lægger vi i det nye regeringsudspil "Alle skal bidrage" op til i langt højere grad at se på mulighederne end på begrænsningerne hos de nytilkomne udlændinge. Det omfatter såvel kvinder som mænd.

Et blandt mange initiativer er, at alle nytilkomne, der har en uddannelse med fra hjemlandet, vil få tilbudt en formel vurdering af deres medbragte uddannelse.

Denne vurdering skal ske så tidligt som muligt – og gerne i den venteperiode, der er efter meddelelse om asyl og inden bopælsplacering i en kommune. Vurderingen skal allersnarest ske inden for de første tre måneder af integrationsprogrammet.

Med en formel vurdering får den enkelte udlænding papir på, hvad den udenlandske uddannelse svarer til i dansk sammenhæng. Dermed kan danske arbejdsgivere, som har efterspurgt det her, meget lettere se, hvad den enkelte kan.

Med det vil vi gerne vise, at vi anerkender og tager udgangspunkt i medbragte kvalifikationer, og at den enkelte skal og kan bruge uddannelse og erfaringer fra hjemlandet i Danmark.

[Forskning]

Endelig kan jeg nævne, at nydanske kvinder som andre kvinder vil stå over for visse udfordringer, når de skal gøre karriere i forskningsverdenen.

Det er det, jeg har gjort en særlig indsats for – at få flere kvinder i forskning, ikke at fremme kvinders position i uddannelsessystemet, som spørgeren indledte med. Det er der jo ikke et problem med. Der er masser af kvinder i det videregående uddannelsessystem.

Men kønsfordelingen på universiteterne er skæv i toppen, og det betyder, at vi mister talent - og der er unge kvinder, der mister muligheder.

Nydanske kvinder vil derfor også være omfattet af den indsats, som f.eks. taskefor-
cen for flere kvinder i forskning arbejder med.

[Afslutning]

Jeg tror generelt, at det er åbenlyst, at der er udfordringer.

Dem anerkender regeringen, og vi er optaget af at skabe gode muligheder for, at
alle – uanset køn, etnicitet og baggrund – kan tage en uddannelse, der giver adgang
til et job og en aktiv deltagelse i vores samfund.

Baggrund må ikke afgøre din fremtid.

Så der skal være lige muligheder. Regeringen har påtaget sig opgaven og iværksat
en række initiativer på uddannelsesområdet, som skal sikre netop dette.

Og så vil socialministeren komme ind på de øvrige ting.

Tak for ordet.